

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/13-15-16
URBROJ: 613-16-13-111

Osijek, 27. studenoga 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA
U JEDINIČAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Osječko-baranjske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. travnja do 27. studenoga 2013.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne samouprave Osječko-baranjske županije (sedam gradova i 35 općina), koje su utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13).

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Nerazvrstane ceste su, prema odredbama članaka 2. i 98. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13 i 54/13), ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona, i to posebice: ceste koje su na području gradova s više od 35 tisuća stanovnika te gradova koji su sjedišta županija, a koje su posebnom odlukom bile razvrstane u javne ceste, ceste koje povezuju naselja, ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja, terminali i okretišta vozila javnog prijevoza, pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina i druge ceste na područjima naselja i gradova.

Odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine 44/12), koja je donesena na temelju članka 98. Zakona o cestama, određene su razvrstane ceste u 25 gradova koje postaju nerazvrstane ceste u ukupnoj duljini 2 801,1 km. Spomenutom Odlukom, na području Osječko-baranjske županije su određene ceste na području grada Osijeka duljine 95,96 km koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, te postaju nerazvrstane ceste.

Pravni status nerazvrstanih cesta je uređen odredbom članka 101. Zakona o cestama, prema kojoj je nerazvrstana cesta javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i ne može se otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave, niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja građevina u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste. Odredbom članka 102. spomenutog Zakona, uređeno je pitanje pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige za ceste koje se grade od stupanja na snagu ovog Zakona, te je utvrđeno da nerazvrstana cesta postaje javno dobro u općoj uporabi pravomoćnošću uporabne dozvole, odnosno izdavanjem drugog akta na temelju kojeg je dopuštena uporaba građevine u skladu s posebnim propisima i upisuje se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave. Odredbama članaka 131., 132. i 133. Zakona o cestama, uređeno je pitanje reguliranja pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i za nerazvrstane ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona. Navedenim odredbama utvrđene su i obveze jedinica lokalne samouprave u vezi nerazvrstanih cesta koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano stvarno stanje, da pribave i dostave nadležnom tijelu za katastar odgovarajuće geodetske elaborate kojima je snimljeno izvedeno stanje, kako bi tijelo nadležno za katastar po službenoj dužnosti podnijelo prijavu za upis nerazvrstane ceste u zemljišne knjige nadležnom zemljišnoknjižnom sudu.

Upravljanje nerazvrstanim cestama je uređeno odredbom članka 107. Zakona o cestama, prema kojoj se upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo. Spomenutom odredbom je utvrđena i mogućnost da jedinica lokalne samouprave osnuje trgovačko društvo u svom vlasništvu radi obavljanja navedenih poslova, a utvrđena je i obveza jedinica lokalne samouprave u vezi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama na svom području. Prema odredbi stavka 4. navedenog članka, sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove komunalnog gospodarstva.

Do vremena obavljanja revizije (studeni 2013.) nadležni ministar nije propisao sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Prema odredbama članaka 101. i 107. Zakona o cestama, nerazvrstane ceste su imovina jedinica lokalne samouprave, te su ih jedinice lokalne samouprave obvezne evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama članaka 5., 7., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), kojima je propisano iskazivanje imovine u knjigovodstvu proračuna, poslovne knjige proračuna, te načela iskazivanja i vrednovanja imovine u poslovnim knjigama.

Financiranje nerazvrstanih cesta je uređeno odredbom članka 108. Zakona o cestama, prema kojoj se građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta financira iz proračuna jedinica lokalne samouprave, komunalne naknade i komunalnog doprinosa te naknada za osnivanje prava služnosti, prava građenja i prava zakupa na nerazvrstanoj cesti kao i iz drugih izvora. Za jedinice lokalne samouprave u kojima su prema odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, određene javne ceste postale nerazvrstane ceste, utvrđeni su i dodatni izvori financiranja, odnosno iz dijela godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i cestovnih vozila te iz dijela naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta sadržanoj u trošarini na motorne benzine.

Prema odredbi članka 109. Zakona o cestama, jedinica lokalne samouprave uređuje vrste, opseg i rokove izvođenja radova redovitog i izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta, te nadzor nad izvođenjem tih radova. Redovito održavanje cesta, prema odredbi članka 2. Zakona o cestama, čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela godine ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima, a izvanredno održavanje su povremeni radovi koji se obavljaju radi mjestimičnog poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata, te povećanja sigurnosti prometa.

Održavanje nerazvrstanih cesta se prema odredbi članka 107. Zakona o cestama obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

Komunalne djelatnosti koje se financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave, između ostalih i održavanje nerazvrstanih cesta, prema odredbama članaka 4. i 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), mogu obavljati trgovačka društva koja osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon, koji osniva jedinica lokalne samouprave, te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, pri čemu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje koje komunalne djelatnosti se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora, te nakon provedenog prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora.

Prema odredbi članka 15. točke 5. navedenog Zakona, ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova obavezno sadrži djelatnosti i vrijeme za koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, način i rok plaćanja, te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, a ugovor se može zaključiti najdulje na četiri godine.

Prema odredbama članaka 22. i 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, održavanje nerazvrstanih cesta se, uz druge komunalne djelatnosti (odvodnja atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje groblja i krematorija, te javnu rasvjetu), financira iz komunalne naknade, u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture, koji donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja. Programom se obvezno utvrđuje opis i opseg poslova s procjenom pojedinih troškova za pojedine komunalne djelatnosti i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Izvešće o izvršenju navedenog programa se podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do konca ožujka svake godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Financijskom revizijom jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije, koju je Državni ured za reviziju obavio za 2011. i ranije godine, utvrđeno je da:

- pojedine jedinice lokalne samouprave nisu donijele program održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno programi ne sadrže propisane elemente,
- pisani ugovori, u slučaju kada poslove obavlja vlastito trgovačko društvo se ne zaključuju,
- poslovi održavanja se ugovaraju putem narudžbenica, izravnim ugovaranjem, bez provođenja propisanih postupaka odabira izvoditelja,
- odluke o odabiru izvoditelja ne donosi predstavničko tijelo,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije nerazvrstanih cesta,
- održavanje nerazvrstanih cesta se evidentira u okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje, a nije sadržano u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Predmet revizije su aktivnosti jedinica lokalne samouprave vezane uz održavanje nerazvrstanih cesta i izvori iz kojih se financira održavanje nerazvrstanih cesta.

U svrhu ocjene učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- ocijeniti organizaciju i kontrolu održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti cjelovitost programa održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni u skladu s propisima,
- ocijeniti provedbu programa održavanja nerazvrstanih cesta, te
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta jedinica lokalne samouprave.

METODE I KRITERIJI REVIZIJE

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- analizirana su izvješća o obavljenim financijskim revizijama jedinica lokalne samouprave,
- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi, koji reguliraju održavanje nerazvrstanih cesta, interni akti, te stručni članci,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- analizirani su upitnici i provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave (odluke, planovi, ugovori, računi i drugo) koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama, te su pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Za ocjenu učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li jedinica lokalne samouprave donijela akt kojim je uredila održavanje nerazvrstanih cesta?
- Je li ustrojena baza podataka o nerazvrstanim cestama i vode li se odgovarajuće evidencije?
- Je li donesen program održavanja komunalne infrastrukture (nerazvrstanih cesta)?
- Jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni izvoditelju u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu?
- Je li ustrojen sustav kontrola održavanja nerazvrstanih cesta?

ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA

Na području jedinica lokalne samouprave Osječko-baranjske županije ima ukupno 3 548,485 km nerazvrstanih cesta.

U tablici u nastavku se daju podaci o površini, broju stanovnika, duljini nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave, te o prosječnoj gustoći mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Osječko-baranjske županije.

Tablica broj 1

Površina, broj stanovnika, duljina nerazvrstanih cesta, te prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Osječko-baranjske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Površina (u km ²)	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u m)	Gustoća mreže nerazvrstanih cesta (u m/km ²)	Duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku)
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
1.	Grad Beli Manastir	55,00	10 058	46 950	853,64	4,67
2.	Grad Belišće	69,00	10 790	43 960	637,10	4,07
3.	Grad Donji Miholjac	134,63	9 468	693 544	5 151,49	73,25
4.	Grad Đakovo	170,00	27 798	83 000	488,24	2,99
5.	Grad Našice	203,00	16 228	74 300	366,01	4,58
6.	Grad Osijek	170,00	107 784	340 970	2 005,71	3,16
7.	Grad Valpovo	143,00	11 570	34 020	237,90	2,94
8.	Općina Antunovac	57,00	3 704	17 110	300,18	4,62
9.	Općina Bilje	344,00	5 657	286 668	833,34	50,67
10.	Općina Bizovac	101,00	4 502	360 017	3 564,53	79,97
11.	Općina Čeminac	72,00	2 903	11 707	162,60	4,03
12.	Općina Čepin	106,00	11 571	39 650	374,06	3,43
13.	Općina Darda	87,00	6 934	24 447	281,00	3,53
14.	Općina Donja Motičina	52,00	1 647	15 840	304,62	9,62
15.	Općina Draž	150,00	2 763	53 565	357,10	19,39
16.	Općina Drenje	107,00	2 698	15 912	148,71	5,90
17.	Općina Đurđenovac	121,00	6 743	11 000	90,91	1,63
18.	Općina Erdut	158,00	7 372	67 050	424,37	9,10
19.	Općina Ernestinovo	86,00	2 186	19 890	231,28	9,10
20.	Općina Feričanci	46,00	2 144	8 680	188,70	4,05
21.	Općina Gorjani	53,00	1 587	5 000	94,34	3,15
22.	Općina Jagodnjak	105,00	2 040	15 927	151,69	7,81
23.	Općina Kneževi Vinogradi	248,00	4 560	450 000	1 814,52	98,68
24.	Općina Koška	122,00	3 992	16 455	134,88	4,12
25.	Općina Levanjska Varoš	136,00	1 196	8 000	58,82	6,69
26.	Općina Magadenovac	112,00	1 928	50 064	447,00	25,97
27.	Općina Marijanci	66,00	2 402	75 000	1 136,36	31,22
28.	Općina Petlovac	93,00	2 407	300 000	3 225,81	124,64
29.	Općina Petrijeveci	70,00	2 870	7 084	101,20	2,47
30.	Općina Podgorač	131,00	2 894	10 000	76,34	3,46
31.	Općina Podravska Moslavina	44,00	1 186	35 000	795,45	29,51
32.	Općina Popovac	60,00	2 094	223 000	3 716,67	106,49
33.	Općina Punitovci	39,00	1 800	3 030	77,69	1,68
34.	Općina Satnica Đakovačka	45,00	2 179	7 400	164,44	3,40
35.	Općina Semeljci	101,84	4 405	20 185	198,20	4,58

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Površina (u km ²)	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u m)	Gustoća mreže nerazvrstanih cesta (u m/km ²)	Duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku)
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
36.	Općina Strizivojna	36,00	2 515	5 100	141,67	2,03
37.	Općina Šodolovci	78,00	1 678	11 800	151,28	7,03
38.	Općina Trnava	83,00	1 600	14 525	175,00	9,08
39.	Općina Viljevo	93,00	2 072	32 000	344,09	15,44
40.	Općina Viškovci	44,00	1 902	3 635	82,61	1,91
41.	Općina Vladislavci	37,00	1 888	3 170	85,68	1,68
42.	Općina Vuka	24,50	1 184	3 830	156,33	3,23
	UKUPNO	4 252,97	304 899	3 548 485	834,35	11,64

Prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području Osječko-baranjske županije je 834,35 m/km². Prosječna duljina nerazvrstanih cesta je 11,64 m/stanovniku.

U tablici u nastavku se daju rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosječno ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Osječko-baranjske županije.

Tablica broj 2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosječno ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Osječko-baranjske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (u kn/km)
1	2	3	4	5 (4/3)	6	7 (4/6)
1.	Grad Beli Manastir	31.639.112,00	1.388.995,00	4,4	46,950	29.585,00
2.	Grad Belišće	21.549.809,00	593.670,00	2,8	43,960	13.505,00
3.	Grad Donji Miholjac	20.335.115,00	645.803,00	3,2	693,544	931,00
4.	Grad Đakovo	38.064.967,00	550.451,00	1,4	83,000	6.632,00
5.	Grad Našice	38.677.868,00	1.745.076,00	4,5	74,300	23.487,00
6.	Grad Osijek	405.061.675,00	14.894.369,00	3,7	340,970	43.682,00
7.	Grad Valpovo	24.627.803,00	619.433,00	2,5	34,020	18.208,00
8.	Općina Antunovac	22.112.355,00	265.175,00	1,2	17,110	15.498,00
9.	Općina Bilje	17.603.303,00	279.507,00	1,6	286,668	975,00
10.	Općina Bizovac	7.201.534,00	242.175,00	3,4	360,017	673,00
11.	Općina Čeminac	6.450.623,00	172.716,00	2,7	11,707	14.753,00
12.	Općina Čepin	15.596.619,00	422.063,00	2,7	39,650	10.645,00
13.	Općina Darda	22.193.886,00	690.787,00	3,1	24,447	28.257,00
14.	Općina Donja Motičina	2.652.405,00	40.342,00	1,5	15,840	2.547,00
15.	Općina Draž	10.406.092,00	2.095.188,00	20,1	53,565	39.115,00
16.	Općina Drenje	3.483.062,00	113.616,00	3,3	15,912	7.140,00
17.	Općina Đurđenovac	7.935.172,00	309.890,00	3,9	11,000	28.172,00
18.	Općina Erdut	16.018.814,00	595.770,00	3,7	67,050	8.885,00
19.	Općina Ernestinovo	5.050.441,00	9.948,00	0,2	19,890	500,00
20.	Općina Feričanci	2.378.823,00	54.389,00	2,3	8,680	6.266,00

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (u kn/km)
1	2	3	4	5 (4/3)	6	7 (4/6)
21.	Općina Gorjani	1.938.800,00	324.349,00	16,7	5,000	64.870,00
22.	Općina Jagodnjak	7.063.753,00	21.740,00	0,3	15,927	1.365,00
23.	Općina Kneževi Vinogradi	13.515.936,00	685.958,00	5,1	450,000	1.524,00
24.	Općina Koška	5.285.495,00	119.317,00	2,3	16,455	7.251,00
25.	Općina Levanjska Varoš	1.887.729,00	20.780,00	1,1	8,000	2.598,00
26.	Općina Magadenovac	9.163.979,00	540.739,00	5,9	50,064	10.801,00
27.	Općina Marijanci	3.908.989,00	40.590,00	1,0	75,000	541,00
28.	Općina Petlovac	6.352.552,00	288.574,00	4,5	300,000	962,00
29.	Općina Petrijevci	3.363.343,00	53.494,00	1,6	7,084	7.551,00
30.	Općina Podgorač	4.726.709,00	109.434,00	2,3	10,000	10.943,00
31.	Općina Podravska Moslavina	3.682.835,00	3.921,00	0,1	35,000	112,00
32.	Općina Popovac	4.738.086,00	590.630,00	12,5	223,000	2.649,00
33.	Općina Punitovci	3.325.267,00	31.250,00	0,9	3,030	10.314,00
34.	Općina Satnica Đakovačka	4.009.352,00	36.437,00	0,9	7,400	4.924,00
35.	Općina Semeljci	8.392.706,00	56.312,00	0,7	20,185	2.790,00
36.	Općina Strizivojna	1.602.237,00	12.326,00	0,8	5,100	2.417,00
37.	Općina Šodolovci	3.219.486,00	39.665,00	1,2	11,800	3.361,00
38.	Općina Trnava	3.846.555,00	49.304,00	1,3	14,525	3.394,00
39.	Općina Viljevo	4.290.665,00	49.367,00	1,2	32,000	1.543,00
40.	Općina Viškovci	2.167.189,00	19.350,00	0,9	3,635	5.323,00
41.	Općina Vladislavci	2.907.300,00	22.408,00	0,8	3,170	7.069,00
42.	Općina Vuka	2.091.555,00	6.765,00	0,3	3,830	1.766,00
UKUPNO		820.519.996,00	28.852.073,00	3,5	3 548,485	8.131,00

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012., ostvareni su u iznosu 28.852.073,00 kn i čine 3,5% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Prosječno ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta na području Osječko-baranjske županije iznose 8.131,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Općina Kneževi Vinogradi

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Kneževi Vinogradi kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Površina općine je 248 km². Pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi i obuhvaća devet naselja s 4 560 stanovnika. Koncem 2012. općina Kneževi Vinogradi je imala 29 zaposlenika, od kojih je 15 zaposleno u općinskoj upravi na neodređeno vrijeme (šest u jedinstvenom upravnom odjelu i devet u vlastitom komunalnom pogonu), a 14 na određeno vrijeme po posebnim programima zapošljavanja.

Prema podacima općine, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Kneževi Vinogradi (sa uključenim putovima) je 450,000 km, što čini 1 814,52 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 13.515.936,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 685.958,00 kn ili 5,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 1.524,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Organizaciju poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Kneževi Vinogradi je u studenom 2012. donijela odluku o nerazvrstanim cestama kojom je uredila upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta na svom području. Odlukom je utvrđeno što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja (redovno i pojačano održavanje), te građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisane su mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrđeno je tko obavlja nadzor nerazvrstanih cesta na području općine. Prema odredbama navedene odluke, nerazvrstanim cestama na području općine smatraju se sve ulice u naseljima, te seoski i poljski putovi na području općine.

Jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području općina Kneževi Vinogradi nije ustrojila. U zemljišne knjige su upisani putovi i ulice na području općine kao društveno vlasništvo, javno dobro-putevi ili kao javno dobro, odnosno nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Kneževi Vinogradi u skladu s odredbama Zakona o cestama. Općina nema saznanja jesu li u zemljišnim knjigama upisane sve nerazvrstane ceste na području općine i je li upisano njihovo stvarno stanje, te predstavljaju li sve upisane čestice u naravi nerazvrstanu cestu, odnosno jesu li to izgrađeni objekti i koriste li se za promet vozilima, te zadovoljavaju li druge uvjete koji se odnose na nerazvrstanu cestu utvrđene odredbama Zakona o cestama. U poslovnim knjigama općine su evidentirana izvršena ulaganja u nerazvrstane ceste u iznosu 18.866.582,00 kn i odnose se na ulaganja koja su obavljena od konstituiranja općine Kneževi Vinogradi kao jedinice lokalne samouprave. Vrijednost ranije izgrađenih nerazvrstanih cesta nije evidentirana u poslovnim knjigama. Općina nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području općine prema njihovom stvarnom stanju, te do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu (popis) podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Predlaže se provjeriti odgovara li izvršeni upis u zemljišne knjige stvarnom stanju nerazvrstanih cesta na području općine, te se predlaže poduzimanje aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu općine Kneževi Vinogradi u skladu s odredbama Zakona o cestama. Predlaže se u skladu s jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta u poslovnim knjigama.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim je planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Programom su planirane vrste, odnosno opis poslova održavanja (redovno održavanje i sanacija nerazvrstanih cesta, poljskih putova, mostova, otresnica i nogostupa, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje prometnih znakova i druge opreme na nerazvrstanim cestama) s procjenom pojedinih troškova prema vrstama održavanja, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedine nerazvrstane ceste na kojima se planira održavanje s opisom odnosno vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se planiraju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Predstavničkom tijelu općine je u ožujku 2013. podneseno izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012., prema kojem su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni u iznosu 685.958,00 kn, a financirani su iz sredstava komunalne naknade u iznosu 100.000,00 kn i iz drugih izvora (prihoda od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, poreznih prihoda i tekućih pomoći iz državnog proračuna) u iznosu 585.958,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti godišnji program održavanja komunalne infrastrukture, odnosno održavanja nerazvrstanih cesta, koji će sadržavati opis (vrstu), opseg (količinu) i procjenu troškova prema pojedinim poslovima održavanja i prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Općina Kneževi Vinogradi je donijela odluku o komunalnim djelatnostima na području općine, kojom je određeno da se komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta (osim u dijelu koji se odnosi na zimsko održavanje) može povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, te su utvrđeni su uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta i kriteriji za odabir najpovoljnijeg ponuditelja. Postupak prikupljanja ponuda se provodi kada je godišnja vrijednost poslova održavanja nerazvrstanih cesta do 300.000,00 kn, a javni natječaj kada je godišnja vrijednost poslova veća od 300.000,00 kn. Odlukom je utvrđeno da poslove zimskog održavanja nerazvrstanih cesta obavlja vlastiti komunalni pogon općine.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni za 2012. u iznosu 685.958,00 kn se odnose na poslove redovnog održavanja i sanacije nerazvrstanih cesta, poljskih putova, otresnica i nogostupa u iznosu 676.090,00 kn, materijal za održavanje nerazvrstanih cesta (sol za posipanje cesta u zimskim uvjetima koju je utrošio vlastiti komunalni pogon) u iznosu 7.837,00 kn i druge rashode u iznosu 2.031,00 kn. U skladu s donesenom odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine, za obavljanje poslova redovnog održavanja nerazvrstanih cesta je proveden u 2009. postupak javnog natječaja, a odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja je donijelo općinsko vijeće. Ugovor o obavljanju komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta je zaključen u siječnju 2010. Ugovorom su utvrđeni poslovi odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg posla (u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture za svaku kalendarsku godinu i stvarnim potrebama na terenu) vrijeme na koje se zaključuje ugovor (četiri godine), način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama iz prihvaćene ponude i ponudbenog troškovnika koji je sastavni dio ugovora), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova, način i rok plaćanja i jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora (bianco zadužnica). Poslovi na održavanju nerazvrstanih cesta su obračunani u skladu s ugovorom, a kontrolu poslova je obavljala stručna osoba (inženjer građevinarstva) jedinstvenog upravnog odjela.

Općina Kneževi Vinogradi je prihvatila nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. Navodi da jedinstvena baza podataka o nerazvrstanim cestama nije ustrojena jer nadležni ministar nije propisao sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Prema odredbi članka 14. stavka 5. Zakona o Državnom uredu za reviziju, na ovo izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku osam dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područni ured Osijek, Osijek, Ivana Gundulića 16.

Ovlašteni državni revizori:

Nevenka Omrčen, dipl. oec., v.r.

Željko Ivić, dipl. oec., v.r.

Ankica Bano, dipl. oec., v.r.

Tatjana Kovačević, dipl. oec., v.r.